2021062960.002 09-03 0003

Save the Children

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Att: Minister Dekker – Minister voor Rechtsbescherming
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Den Haag, 28 juni 2021

Zeer geachte heer Dekker,

Op 8 juni jl. werd de Nota van wijziging Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties (WTMO) in consultatie gebracht. Belanghebbenden kunnen tot en met 29 juni a.s. commentaar geven op het wijzigingsvoorstel. Save the Children Nederland maakt middels deze brief graag gebruik van deze mogelijkheid.

Onze organisatie zet zich in voor het mondiaal bevorderen van de rechten en de positie van kinderen. Wij vormen internationaal de op één na grootste niet gouvernementele organisatie. Circa 27.000 collega's beschermen kinderen in 120 landen, geven hen humanitaire hulp, onderwijs, voeding en bevorderen hun maatschappelijke positie op basis van de VN Conventie voor de Rechten van het Kind. Dat doen wij ook in Nederland. Het is van het allergrootste belang dat de maatschappelijke ruimte en vrijheid die wij nodig hebben om ons werk te kunnen doen ook in het kader van deze WTMO gerespecteerd wordt. In ons land moeten we vrijheden van organisatie, van vereniging, van meningsuiting koesteren en nimmer onnodig inperken.

Doel van de WTMO is om ongewenste geldstromen aan te pakken. Enerzijds door deze transparant te maken, anderzijds door te kunnen ingrijpen in de financiële middelen van een organisatie. Maatschappelijke organisaties kunnen onder de WTMO verplicht worden om aan burgemeesters en Openbaar Ministerie (OM) inzage te geven in herkomst, omvang en doel van hun donaties. Met de Nota van wijziging wordt deze inzageverplichting wel zwaar aangepast. In het aanvankelijke wetsvoorstel ging het alleen om geldstromen van buiten de Europese Economische ruimte. De inzageverplichting geldt straks voor *alle* donaties, ongeacht de herkomst. Dit betekent een forse verruiming van de inzageverplichting. Het is daarom van groot belang dat alleen op vooraf volstrekt heldere, concreet omschreven en toetsbare gronden door de burgemeester en het OM medewerking van de betrokken organisatie kan worden geëist. Wat moet in het kader van de WTMO bijvoorbeeld worden verstaan onder 'openbare orde', 'behoorlijk bestuur' en 'ernstige twijfel of de wet of de statuten te goeder trouw worden nageleefd dan wel het bestuur naar behoren wordt gevoerd'? Bovendien hebben we zorgen over de rechtsbescherming van organisaties.

Laan van Nieuw Oost-Indië 131
2593 BM Den Haag
T: +31 (0) 70 3384448
F: +31 (0) 70 3501279

Postbus 82061
2508 EB Den Haag
E: info@savethechildren.nl
www.savethechildren.nl

Bank: NL74ABNA0707070252
KvK Haaglanden 41201463

2021062900209.03 0004

Save the Children

De Nota van wijziging voorziet in een nieuwe bevoegdheid van het OM, namelijk de rechtbank te vragen in te grijpen in de geldstromen van een organisatie. Wij hebben er begrip voor dat de overheid wil optreden als er sprake is van financiering van activiteiten gericht op de ondermijning van onze rechtsstaat. Dergelijke activiteiten moeten worden voorkomen en effectief ingrijpen is dan noodzakelijk. We vragen ons wel af, of bepaalde autoriteiten of instanties op basis van bestaande wet- en regelgeving nu niet ook al kunnen ingrijpen. Is deze wet echt noodzakelijk?
Als de conclusie is dat deze WTMO echt nodig is om te kunnen ingrijpen, dan moet dit wel gepaard gaan met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. De benadering dat het de rechter moet zijn die toetst of de door het OM verzochte maatregelen noodzakelijk en passend zijn (art. 4a) onderschrijven wij.

Maar het is essentieel dat het voor ons volstrekt duidelijk is op basis van welke criteria de rechter tot het oordeel van (dreiging van) ondermijning van de rechtsstaat kan komen. Met andere woorden: op basis waarvan kan de rechter tot het oordeel komen dat 'aannemelijk' is dat de Nederlandse democratische rechtsstaat wordt ondermijnd?

Kortom: ingrijpen in de bewegingsruimte en de autonomie van maatschappelijke organisaties kan alleen als volstrekt helder is op welke zwaarwegende gronden dit gebeurt en er sprake is van voldoende rechtsbescherming.

Wij verzoeken u rekening te houden met onze bezwaren en zorgen.

Hoogachtend

Algemeen Directeur
Save the Children Nederland

Save the Children

Save the Children

PostNL €0,90

Afz. 2508 EB 82061

NEDERLAND
28.06.2021

Save the Children, Postbus 82061, 2508 EB Den Haag

Gezien scankamer
JenV
29 JUNI 2021

FMHaaglanden
29 JUNI 2021
Ontvangen

RD7CC #X8G0X0X#0C#0000#